Dosarul nr. 1-182/2024 /2024270148/ /copie/
/1-24084146-38-1-30072024/

S E N T I N Ţ Ă
În numele Legii

31 octombrie 2024 mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central
Instanța de judecată, compusă din:
Președintele ședinței, judecător Mihail PROCA
Grefier Victoria MACOVEI
cu participarea:
acuzatorului de stat – Tatiana Talpă-Cojocari, procuror în Procuratura raionului Orhei;
reprezentantului părții vătămate – Croitor Lilian;
apărătorului inculpatului Botnari Vadim ***** - avocatului Vitalii Lazăr (în baza mandatului seria MA nr.2100839 din 23.04.2024);
reprezentantului legal al inculpatului Botnari Vadim – Botnari *****;
în lipsa:
inculpatului - Botnari Vadim *****;
a examinat în ședință de judecată publică, în procedura specială privind aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical, în limba de stat, cauza penală de învinuire a lui:

Botnari Vadim *****, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Orhei, str. ***** ***** nr.*****, moldovean, cetățean al R. Moldova, studii medii incomplete, celibatar, neangajat în câmpul muncii, se află în evidența medicului psihiatru, fără antecedente penale,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) din Codul penal, huliganism agravat, individualizată pe semnele, acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și de acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită, cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății;

termenul de examinare a cauzei: 30 iulie 2024 – 31 octombrie 2024;
cauza a fost examinată în procedura aplicării măsurilor de constrângere cu caracter medical, prevăzută la art. 495 alin.(1) pct.2) și art.497 din Codul de procedură penală;
cu referire la materialele cauzei penale și a probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, instanța de judecată,

a constatat

1.1. Botnari Vadim *****, la data de 29.02.2024, aproximativ la ora 18.30 min, aflându-se în mun. Orhei, strada ***** ***** din or. Orhei, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând lipsă de respect față de angajații echipei de Asistență Medicală Urgentă, care se aflau în auto ambulanța de model ”Citroen Jumper” cu n/î **********,

ce aparține cu drept de proprietate IMSP Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, a aplicat o lovitură cu un topor în geamul portierei din partea dreaptă față, urmărind același scop de încălcare a ordinii publice, manifestând obrăznicie deosebită, din intenții huliganice, a mai aplicat două lovituri cu toporul în parbrizul autospecialei ce aparține IMSP Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită săvârșite în loc public.

Procedura de examinare a cauzei

2.1. În conformitate cu prevederile art.496 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în absența lui Botnari Vadim, din motiv că, concluzia expertizei psihiatrice judiciare indică că conform stării psihice, nu are capacitatea de a-şi dea seama de acțiunile sale și nu le poate dirija, nu este apt de a acționa cu discernământ și prezintă pericol sporit pentru societate, ce împiedică prezentarea lui în instanța de judecată.

2.2. Potrivit încheierii din 07.10.2024, s-a aplicat măsura de siguranță internarea forțată a inculpatului Botnari Vadim *****, în instituția psihiatrică cu supraveghere riguroasă, pe un termen de 30 zile.

Declarațiile inculpatului de la faza de urmărire penală

3.1. În cadrul urmăririi penale, potrivit procesului-verbal de audiere a bănuitului din 23.04.2024, Botnari Vadim, vina în comiterea infracțiunii nu a recunoscut. (f.d.85)

Poziția acuzatorului de stat

4.1. În ședința de judecată acuzatorul de stat Tatiana Talpă-Cojocari, reiterând conținutul ordonanței din 16.07.2024, a considerat că, prin probele prezentate s-a dovedit pe deplin comiterea faptelor imputate de către Botnari Vadim. Botnari Vadim suferă maladie psihică cronică: „Retardare mentală moderată cu instabilitate emoţional-volitivă severă şi decompensări frecvente de nivel psihotic”; având atitudinea critică faţă de starea sa a sănătăţii şi comportament absentă, care-i modifică în sens patologic comportamentul şi îi crează un potenţial infracţional iminent, deşi aparent latent, prezentând pericol evident pentru societate, în acest context comisia de experţi judiciari psihiatri pledează pentru aplicarea în privința cet. Botnari Vadim ***** a măsurilor de sigurnață cu caracter medical, în sens de a fi îndreptat la tratament prin constrîngere într-o instituție psihiatrică cu supraveghere reguroasă (IMSP SCP).

4.2. Analizând în ansamblu materialele acumulate, precum şi circumstanțele cauzei penale, a solicitat de a recunoaște vinovat pe Botnari Vadim, de comiterea infracțiunii incriminate prevăzute de art. 287 alin.(3) din Codul penal, iar luând în considerare faptul că, Botnari Vadim a săvârșit faptele prejudiciabile în stare de iresponsabilitate, adică nu-și dădea seama și nici nu putea să-și dirijeze acțiunile, solicită de-l absolvit pe Botnari Vadim de răspundere penală, cu aplicarea în privința lui a măsurilor de constrângere cu caracter medical, și anume de a fi a fi îndreptat la tratament prin constrângere într-o instituție psihiatrică cu regim riguros de supraveghere, în cadrul IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie.

Poziția părții apărării

5.1. Apărătorul inculpatului Botnari Vadim, avocatul Vitalii Lazăr, consideră că, Botnari Vadim urmează a fi recunoscut iresponsabil şi absolvit de răspundere penală din motivul comiterii faptelor prejudiciabile în stare de iresponsabilitate, cu aplicarea în privința lui Botnari Vadim, măsura de constrângere cu caracter medical, internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere cu regim riguros.

5.2. Reprezentantul legal al inculpatului Botnari Vadim, Botnari *****, în ședința de judecată a menționat că Botnari Vadim este bolnav, și a pledat pentru oportunitatea de conformare cu concluzia comisiei de experți prin care se recomandă a fi aplicate în privința lui Botnari Vadim măsuri de constrângere cu caracter medical.

Aprecierea instanței de judecată

6.1. La adoptarea sentinței, potrivit prevederilor art. 498 alin.(2) din Codul de procedură penală, instanța de judecată trebuie să soluționeze următoarele chestiuni: 1) dacă a avut loc fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală; 2) dacă fapta aceasta a fost săvârșită de persoana cauza căreia se judecă; 3) dacă această persoană a săvârșit fapta prejudiciabilă în stare de iresponsabilitate; 4) dacă, după săvârșirea infracțiunii, această persoană s-a îmbolnăvit de o boală psihică, care o face să nu-şi dea seama de acțiunile sale sau să nu le poată dirija, şi dacă această boală nu este o tulburare nervoasă temporară care cere doar suspendarea procesului; 5) dacă trebuie aplicată vreo măsură de constrângere cu caracter medical şi care anume.

6.2. Instanța a purces la soluționarea chestiunilor prevăzute de lege și a constatat că, deși, examinarea cauzei a avut loc în lipsa inculpatului Botnari Vadim, pe parcursul urmăririi penale ultimul nu a recunoscut săvârșirea infracțiunii imputate, totuși comiterea de către acesta a faptelor incriminate, se confirmă prin următoarele probe administrate, cercetate şi studiate în ședință de judecată.

6.3. Declarațiile reprezentantului părții vătămate Croitor Lilian, care în ședința de judecată a comunicat că, este angajat în cadrul CNAUP din Orhei în calitate de șef. La data de 29.02.2024 orele 19.00, a fost anunțat de către Pînzari Ion referitor la situația ce a derula în Slobozia Doamnei din Orhei. El împreună cu Strujuc Valeriu s-au deplasat la fața locului. Auto-ambulanța din motive de securitate s-a deplasat în cartierul grădiniței pe lângă magazinul de construcție, și acolo au găsit echipa. Ulterior a discutat cu echipa și aceștia i-au comunicat că, s-au deplasat la solicitare, în apropiere chemării. O persoană de gen masculin s-a apropiat de auto-ambulanță și într-un moment dat a efectuat o lovitură în sticla dreaptă a auto ambulanței. După care a mai urmat încă 2 lovituri în parbriz, ulterior persoana a plecat. Mai târziu Pînzaru Ion a anunțat medicul coordonator din cadrul dispeceratul centralizat, și medicul a informat Inspectoratul de poliție. Din spusele felcerului Pînzari, echipa operativă a poliție deja era deplasată în căutarea persoanei respective. Personal împreună cu mecanicul, au examinat pagubele automobilului. Felcerul Pînzaru Ion avea traume în regiunea feței de la cioburile de sticlă și regiunea orbiculară a ochiului drept. Au decis în comun să se deplaseze la IP Orhei pentru anchetarea cauzei, deoarece echipa operativă era în căutarea persoanei. Ajungând la IP Orhei, s-a adresat la ofițerul de serviciu și a fost inițiat procedura de îndreptare,

conducătorul auto Juncu a rămas la Inspectorat, iar el cu mecanicul, Garștea și Pînzaru s-au deplasat la unitatea primire urgență din cadrul IMSP Orhei. S-au adresat la urgență ca Pînzari Ion să fie examinat de către un medic specialist și să îi fie acordat tratamentul necesar. Pînzari Ion a rămas la unitatea de primire urgență, iar el cu Garștea și s-au întors la substație. Conform regulamentului, persoana a anunțat telefonic despre incident administrația CNAUP și șeful, doamna Svetlana Gaitur. Doamna Svetlana i-a zis a doua zi să fie întocmită o notă informativă către IMSP ceia ce a și făcut. Susține acțiunea civilă înaintată, solicită a fi compensat prejudiciul cauzat urmare a incidentului din 29.02.2024, în sumă de 5 250 lei, din contul inculpatului.

6.4. Declarațiile martorului Juncu Andrei, care în ședința de judecată a comunicat că, inculpatul Botnari Vadim nu îl cunoaște. La data de 29.02.2024 activa în calitate de șofer pe ambulanță. Respectiv, la această dată a avut chemare pe str. ***** ***** din mun. Orhei. Când au ajuns acolo, nu s-au apropiat de locul chemării, dar pe traseu. Când au ajuns, nici nu a observat de unde, a văzut cum cineva a lovit în parbrizul ambulanței și din cioburile de la sticla automobilului, Pînzari Ion s-a traumat la față. A văzut că persoana care a lovit în parbriz, avea un topor în mână. Repede atunci s-a gândit să meargă puțin mai în vale și a stopat, după care a sunat la șef și la mecanic. La scurt timp la fața locului s-a deplasat și un echipaj de poliție. Auto-ambulanță este de model „Citroen-Jumper” cu n/î **********. Felcerul Pînzari Andrei a fost dus la primirea de urgență și i-a fost acordat primul ajutor. Ulterior i-a fost dat alt automobil pentru serviciu.

6.5. Declarațiile martorului Garștea Aliona, care în ședința de judecată a comunicat că, pe inculpatul Botnari Vadim nu îl cunoaște. La finele lunii februarie, era la serviciu, a primit solicitare și respectiv s-au deplasat. Respectiv după ce felcerul le-a comunicat de solicitare, au urcat în auto-ambulanță și s-au deplasat pe str. ***** 27 A din mun. Orhei. Când nici nu au ajuns bine la solicitare, repede s-a produs totul, a auzit cum cineva a lovit în parbriz și s-a stricat ceva. Din start a crezut că roata ambulanței s-a stricat, însă pe urmă la următoarea lovitură și-a dat seama că lovitura era în ambulanță. Lovitura s-a auzit în partea dreaptă. Nu a văzut persoana care a lovit, deoarece se afla în ambulanță în spate. Pe bancheta din față era felcerul Pînzari Ion și șoferul Juncu Andrei. După care ei au părăsit locul și felcerul a anunțat șeful Substanței și Pînzari Ion s-a deplasat la urgență, deoarece avea în ochi cioburi de sticlă. La scurt timp a venit șeful Croitor Lilian și s-au deplasat împreună cu el să îl ducă pe felcer la spital.

6.6. Declarațiile martorului Pînzari Ion, care în ședința de judecată a comunicat că, pe inculpatul Botnari Vadim îl cunoaște în legătură cu serviciul, l-a văzut prima dată atunci cu cazul dat. A mai fost un caz anterior, când Botnari Vadim era în stare de ebrietate. Cazul dat s-a întâmplat la finele lunii februarie, data exactă nu o mai ține minte. La acea dată, era la serviciu, a primit solicitarea și s-au deplasat împreună cu echipa ambulanței. S-au deplasat pe str. ***** 27 A din mun. Orhei și au stopat cu auto-ambulanța puțin mai la deal. Ulterior, între timp ce făcea manevra ambulanței, pe neprins de veste, a fost lovit parbrizul din partea lui prima lovitură, iar a doua lovitură deja din față pe parbriz. După care a 3-a lovitură s-a produs când persoana, a oprit în fața ambulanței, a luat toporul și l-a aruncat în parbriz. După care a părăsit locul și s-au deplasat pe un drum adiacent la vale. După care au stopat și a sunat lui Croitor Lilian, care s-a apropiat cu Strujuc Valerii.

Până a veni dumnealor, infirmiera Garștea îi scotea cioburile de sticlă din față. Domnii au fost anunțați și a venit un alt echipaj de ambulanță, însă el a fost transportat la primirea urgență din cadrul IMSP Orhei pentru a-i fi acordat ajutor medical. După ce i-au fost scoase cioburile, a continuat tura de serviciu până la orele 08:00. Acțiunile date a inculpatului au fost foarte repede, era noaptea și nu se vedea clar, loviturile erau una după alta. Au durat circa 1-2 minute tot acest incident. După ce i-au fost scoase cioburile, i-a fost prescris tratament de către medicul oftalmolog. Inculpatul s-a așezat în fața auto-ambulanței și a aruncat ultima dată cu toporul în parbriz. Ei s-au deplasat cu auto-ambulnața pe lângă el mai departe ca să nu facă alte probleme. Anterior au mai fost la chemări pe acea stradă.

6.7. Conținutul procesului-verbal de consemnare a faptei constatate din 15.03.2024. (f.d.3)

6.8. Conținutul procesului-verbal de cercetare la fața locului din 29.02.2024 și anexă foto-tabel, în cadrul cărui a fost examinat locul comiterii infracțiunii și ridicat un topor. (f.d.16-17)

6.9. Concluziile raportului de constatare medico-legală nr. 202425P0106 din 14.03.2024, potrivit cărora la Pînzari Ion leziuni corporale nu au fost depistate. (f.d.28-29)

6.10. Conținutul procesului-verbal din 10 aprilie 2024 de examinare a obiectului, anexă foto-tabel. (f.d.32-34)

6.11. Conținutul procesului-verbal din 30.04.2024, de ridicare a fișei medicale a bolnavului de staționar nr. 3334 a cet. Botnari Vadim. (f.d.69)

6.12. Conținutul procesului-verbal din 21.05.2024 de ridicare a fișei medicale de evidență psihiatrică a cet. Botnari Vadim. (f.d.72)

6.13. Concluziile raportului de expertiză judiciară psihiatrică nr. 202435A0333 din 27.05.2024, potrivit cărora, la momentul comiterii infracțiunii incriminate, cet. Botnari Vadim ***** suferea de maladie psihică cronică: ”Retardare mentală moderată cu instabilitate emoțional-volitivă severă şi decompensări frecvente de nivel psihotic. Sindrom de agitație psihomotorie”, manifestat prin: „impulsivitate, agresivitate, brutalitate, dezechilibru emoțional, comportament emoțional alterat și neadecvat, violență domestică”, stare care îl priva de capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, deci a acționat fără discernământ. În caz dacă va fi probată vinovăția de către instanța de judecată, comisia de experți judiciari psihiatri pledează ca cet. Botnari Vadim ***** să fie recunoscut *iresponsabil* de fapta ce i se impută. În prezent, cet. Botnari Vadim ***** suferă de maladie psihică cronică: „Retardare mentală moderată cu instabilitate emoțional-volitivă severă şi decompensări frecvente de nivel psihotic”, manifestând un fon afectiv instabil cu manifestarea unor reacții impulsive, neadecvarea reacțiilor emoționale, comportament bizar, suspicios, lipsa posibilității evaluării adecvate a situației înconjurătoare şi lipsa discernământului critic referitor la starea sănătății şi faptele comise. Conform stării psihice, actualmente, cet. Botnari Vadim ***** nu are capacitatea de a-şi dea seama de acțiunile sale şi nu le poate dirija, deci nu este apt de a acționa cu discernământ. Luând în considerare faptul că cet. Botnari Vadim ***** suferă de maladie psihică cronică: „Retardare mentală moderată cu instabilitate emoţional-volitivă severă şi

decompensări frecvente de nivel psihotic", având atitudinea critică faţă de starea sa a sănătăţii şi comportament absentă, care-i modifică în sens patologic comportamentul şi îi crează un potenţial infracţional iminent, deşi aparent latent, prezentând pericol evident pentru societate, în acest context comisia de experţi judiciari psihiatri pledează pentru aplicarea în privința cet. Botnari Vadim ***** a măsurilor de sigurnață cu caracter medical, în sens de a fi îndreptat la tratament prin constrîngere într-o instituție psihiatrică cu supraveghere riguroasă (IMSP SCP). (f.d.94-98)

6.14. Probele administrate au fost analizate şi examinate minuțios de către instanța de judecată cu respectarea principiului apărării şi contradictorialității.

6.15. Apărarea nu a solicitat administrarea altor probe, decât cele ale acuzării.

6.16. Audiind participanții la proces, cercetând probele prezentate din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, reieşind din limitele învinuirii înaintate, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate şi în limita unei proceduri legale, instanța de judecată consideră că faptele reținute la pct.1.1. din prezenta, în sarcina inculpatului Botnari Vadim sunt dovedite "dincolo de orice dubiu rezonabil".

6.17. Conform ordonanței de punere sub învinuire din 16.07.2024 (f.d.111-112), inculpatul Botnari Vadim, fost pus sub acuzare pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) din Codul penal, huliganism agravat, individualizată pe semnele, acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum şi de acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită, cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.

6.18. Instanța de judecată reține faptul că, infracțiunea ce i se incriminează inculpatului Botnari Vadim, și anume art. 287 alin.(3) din Codul penal, este plasată de către legiuitor în Capitolul XIII „Infracțiuni contra securității publice și a ordinii publice", din Partea specială a Codului penal, componența căreia presupune existența următoarelor elemente constitutive:

6.19. Prin fapta comisă, Botnari Vadim a atentat la obiectul juridic special, care se constituie din relațiile sociale cu privire la ocrotirea ordinii publice în principal, adiacent fiind afectate relațiile sociale cu privire la ocrotirea sănătății persoanei, libertatea psihică a acesteia. Acest fapt semnifică caracterul complex al obiectului.

6.20. Se relevă că, latura obiectivă a faptei de huliganism, potrivit legislației penale în vigoare, poate fi realizată prin comiterea uneia dintre următoarele acțiuni: 1) acțiuni intenționate, care încalcă ordinea publică, însoțite de: a) aplicarea violenței asupra persoanelor; b) amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor; c) opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice; 2) acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită.

6.21. Prin „ordine publică" se înțelege o totalitate de relații sociale ce asigură o ambianță liniştită de convieţuire în societate, de inviolabilitate a persoanei şi a integrității patrimoniului, precum şi activitatea normală a instituțiilor de stat şi publice.

6.22. „Încălcare grosolană a ordinii publice” se consideră săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan şi demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei şi demnității persoanei, încălcare îndelungată şi insistentă a ordinii publice, zădărnicire a activităților de masă, suspendare temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc. Prin „acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică” se înțelege fapta săvârșită public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare, ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică şi liniștea persoanelor.

6.23. Huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violente constituie atât violența psihică, cît şi cea fizică, ce se poate manifesta prin cauzarea unor prejudicii sănătății, care pot surveni în urma săvârșirii unor acțiuni cu caracter violent, produse prin aplicarea de lovituri, prin imobilizarea, îmbrâncirea, punerea unei piedici victimei, urmate de vătămarea integrității corporale sau de leziuni corporale, sau fără cauzarea prejudiciului sănătății.

6.24. Sub obrăznicie deosebită se înțeleg acțiunile de încălcare a ordinii publice însoțite de acte de violență asupra persoanei, de distrugere şi degradare a bunurilor proprietarului, întreruperea temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor sau organizațiilor etc.

6.25. Prin încălcare grosolană a ordinii publice ce exprimă o vădită lipsă de respect se are în vedere săvârșirea unor acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale şi morale de conviețuire, care sunt încălcate într-un mod grosolan și demonstrativ de către violatorul ordinii publice prin necuviință, neobrăzare, comportare batjocoritoare cu cetățenii, prin înjosire a onoarei și demnității personalității, încălcare îndelungată și insistentă a ordinii publice, zădărnicire a activităților de masă, suspendare temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor, organizațiilor, transportului obștesc etc.

6.26. Potrivit art. 131 din Codul penal, prin faptă săvârșită în public se înțelege fapta comisă: a) într-un loc care, prin natura sau destinația lui, este întotdeauna accesibil publicului, chiar dacă în momentul săvârșirii faptei în acel loc nu era prezentă nici o persoană, dar făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului; b) în orice alt loc accesibil publicului dacă în momentul săvârșirii faptei erau de față două sau mai multe persoane; c) într-un loc inaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă aceasta s-a produs față de două sau mai multe persoane; d) într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepția reuniunilor care pot fi considerate cu caracter familial, datorită naturii relațiilor dintre persoanele participante; e) prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

6.27. Instanța de judecată, la examinarea prezentei cauze penale, ce are ca obiect infracțiunea de huliganism, urmează a ține cont de faptul că săvârșirea infracțiunii de huliganism, a avut loc într-un loc public și în prezența altor persoane.

6.28. În calitate de formă agravantă a componenței infracțiunii de huliganism, se califică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, ... săvârșite cu aplicarea sau cu

încercarea aplicării armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

6.29. În speță, în vederea interpretării şi aplicării corecte a alin.(3) art.287 CP, apare ca deosebit de importantă identificarea înțelesului noțiunii „aplicarea sau încercarea aplicării a armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății".

6.30. Din declarațiile martorilor oculari Juncu Andrei, Pînzari Ion și Garștea Aliona, angajații echipei de Asistență Medicală Urgentă, audiați în ședința de judecată, se relevă că, … Botnari Vadim la data de 29.02.2024, aproximativ la ora 18.30, aflându-se în mun. Orhei, strada ***** 27/A din or. Orhei, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând lipsă de respect față de angajații echipei de Asistență Medicală Urgentă, a aplicat lovituri cu toporul în parbrizul autospecialei ce aparține IMSP Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită săvârșite în loc public

6.31. Astfel, inculpatul Botnari Vadim, la data de 29.02.2024, aproximativ la ora 18.30, aflându-se în mun. Orhei, strada ***** 27/A din or. Orhei, a realizat latura obiectivă a infracțiunii incriminate, or acesta a încălcat grosolan ordinea publică, exprimată printr-o vădită lipsă de respect față de societate, acțiuni însoțite de aplicarea toporului.

6.32. În concluzie, instanța de judecată constată că au avut loc faptele prejudiciabile prevăzute de legea penală la art. 287 alin.(3) din Codul penal și că aceste fapte au fost săvârșite de inculpatul Botnari Vadim. (art.498 alin.(2) pct.1) și 2) din Codul de procedură penală)

6.33. Totodată, s-a constatat cu certitudine că, inculpatul Botnari Vadim a săvârşit faptele prejudiciabile în stare de iresponsabilitate, fapt confirmat prin concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 202435A0333 din 27.05.2024 (art.498 alin.(2) pct.3) din Codul de procedură penală)

Aplicarea măsurii de constrângere cu caracter medical

7.1. În continuare, instanța, potrivit prevederilor art. 498 alin.(2) pct.5) din Codul de procedură penală, trebuie să soluționeze dacă trebuie aplicată vreo măsură de constrângere cu caracter medical şi care anume.

7.2. La acest aspect, instanța de judecată reiterează concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 202435A0333 din 27.05.2024, potrivit cărora, luând în considerare faptul că Botnari Vadim suferă de maladie psihică cronică: „Retardare mentală moderată cu instabilitate emoţional-volitivă severă şi decompensări frecvente de nivel psihotic", având atitudinea critică faţă de starea sa a sănătăţii şi comportament absentă, care-i modifică în sens patologic comportamentul şi îi crează un potenţial infracţional iminent, deşi aparent latent, prezentând pericol evident pentru societate, comisia de experți judiciari psihiatri pledează ca Botnari Vadim să fie recunoscut iresponsabil de fapta ce i se impute, în acest context comisia de experţi judiciari psihiatri pledează pentru *aplicarea în privința cet. Botnari Vadim ***** a măsurilor de sigurnață cu caracter medical, în sens de a fi îndreptat la tratament prin constrîngere într-o instituție psihiatrică cu supraveghere reguroasă (în cadrul IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie).*

7.3. Potrivit art.21 alin.(1) din Codul penal, sânt pasibile de răspundere penală persoanele fizice *responsabile* care, în momentul săvârșirii infracțiunii, au împlinit vârsta de 16 ani.

7.4. Reieșind din norma legală citată una dintre condițiile de tragere la răspundere penală a unei persoane este responsabilitatea acesteia.

7.5. În conformitate cu prevederile art.23 alin.(1) din Codul penal, nu este pasibilă de răspundere penală persoana care, în timpul săvârșirii unei fapte prejudiciabile, se afla în stare de iresponsabilitate, adică nu putea să-şi dea seama de acțiunile ori inacțiunile sale sau nu putea să le dirijeze din cauza unei boli psihice cronice, a unei tulburări psihice temporare sau a altei stări patologice. Față de o asemenea persoană, în baza hotărârii instanței de judecată, pot fi aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical, prevăzute de prezentul cod.

7.6. În conformitate cu prevederile art.99 din Codul penal, persoanelor care au săvârșit fapte prevăzute de legea penală în stare de iresponsabilitate ..., instanța de judecată poate să le aplice următoarele măsuri de constrângere cu caracter medical, care se înfăptuiesc de către instituțiile curative ale organelor de ocrotire a sănătății: a) internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită; b) internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere riguroasă.

7.7. Iar, în temeiul art. 100 alin. (2)-(3) din Codul penal, internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere riguroasă poate fi aplicată de către instanța de judecată unui alienat care, din cauza stării psihice şi a caracterului faptei prejudiciabile săvârșite, prezintă un pericol deosebit pentru societate şi are nevoie de îngrijire spitalicească şi de tratament în condiții de supraveghere riguroasă. Persoanele internate în instituții psihiatrice cu supraveghere riguroasă sânt deținute în condiții ce exclud posibilitatea săvârșirii de către ele a unei noi fapte prejudiciabile.

7.8. În aceeași ordine de idei, instanța de judecată reiterează prevederile art.499 din Codul de procedură penală, potrivit cărora, dacă consideră dovedit faptul că persoana în cauză a săvârșit o faptă prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, în stare de iresponsabilitate ..., instanța de judecată adoptă, conform art.23 din Codul penal, fie o sentință de absolvire a acestei persoane de pedeapsă sau, după caz, de răspundere penală, fie de liberare de pedeapsă și de aplicare față de ea a unor măsuri de constrângere cu caracter medical, indicând care anume din ele trebuie aplicată, sau o sentință de încetare a procesului şi de neaplicare a unor astfel de măsuri în cazurile când, prin caracterul faptei săvârșite şi starea sănătății sale, persoana nu prezintă pericol pentru societate şi nu are nevoie de tratament forțat. În astfel de cazuri, instanța anunță despre bolnav organele de ocrotire a sănătății.

7.9. Astfel, dat fiind faptul că, prin cumulul de probe concludente şi pertinente administrate şi cercetate de instanța de judecată, s-a dovedit că, Botnari Vadim a săvârșit faptele prejudiciabile incriminate, prevăzute de legea penală, însă la momentul săvârșirii acestora nu-și dădea seama și nici nu putea să-și dirijeze acțiunile, instanța de judecată, prin prisma prevederilor art.23 din Codul penal, va adopta sentință de absolvire a lui Botnari Vadim, de răspundere penală şi va aplica față de acesta măsuri de constrângere cu caracter medical.

7.10. Prevederile art.488 alin.(1) din Codul de procedură penală, statuează că, măsurile de constrângere cu caracter medical, cuprinse în art.99 din Codul penal, se aplică de instanța de judecată față de persoanele care au săvârșit fapte prejudiciabile, prevăzute de legea penală, în stare de iresponsabilitate, ..., în caz dacă aceste persoane prezintă pericol pentru societate prin natura faptei săvârșite şi din cauza bolii lor.

7.11. Prin urmare, reieșind din gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de Botnari Vadim, şi anume prevăzute la art. 287 alin.(3) din Codul penal, reieșind din circumstanțele analizate şi elucidate pe parcursul cercetării judecătorești şi din natura bolii psihice a acestuia precum și recomandările experților expuse în raportul nr.202435A0333 din 27.05.2024, instanța conchide cert faptul că, Botnari Vadim, prezintă pericol pentru societate, iar în privința acestuia urmează a fi aplicată măsura de constrângere cu caracter medical prevăzută de art.99 lit. b) din Codul penal, internarea într-o instituție psihiatrică cu supravegherea riguroasă.

7.12. În concluzie, având în vedere împrejurările expuse, ținând cont de faptul că, Botnari Vadim, a săvârșit infracțiunii prevăzute la art. 287 alin.(3) din Codul penal, în stare de iresponsabilitate, adică nu-și dădea seama și nici nu putea să-și dirijeze acțiunile, instanța de judecată consideră necesar în temeiul art.23 din Codul penal, de a-l absolvi de răspundere penală pentru săvârșirea faptelor menționate, din motivul comiterii acestora în stare de iresponsabilitate, cu aplicarea în privința ultimului a măsurilor de constrângere cu caracter medical, internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere riguroasă.

7.13. Potrivit art.288 alin.(1) din Codul de executare, instanța de judecată trimite hotărârea privind aplicarea măsurii de constrângere cu caracter medical ... organului afacerilor interne în a cărui rază teritorială se află domiciliul persoanei supuse tratamentului medical forțat sau, după caz, administrației locului de deținere pentru a o escorta pe aceasta la instituția psihiatrică.

7.14. Prin încheierea judecătoriei Orhei sediul Central, din 07.10.2024, în privința lui Botnari Vadim, a fost aplicată măsura de siguranță cu caracter medical, internarea în instituția psihiatrică a IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie, în regim cu supraveghere riguroasă, pentru o perioadă de 30 zile, cu calcularea termenului din momentul internării de facto a inculpatului.

7.15. Astfel, având în vedere faptul că, prin încheierea instanței de judecată din 07.10.2024, s-a dispus internarea Botnari Vadim în IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie de pe lângă Ministerul Sănătății, instanța va menține în privința lui Botnari Vadim, internarea în instituția psihiatrică cu supraveghere riguroasă a IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie al RM, până la devenirea definitivă a sentinței.

Cheltuieli judiciare

8.1. În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) pct.14) din Codul de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiuni privind cine şi în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

8.2. Potrivit prevederilor art.229 alin.(1) din Codul de procedură penală, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului (…).

8.3. Instanța de judecată, în această ordine de idei, consideră necesar de a preciza că, în conformitate cu prevederile art.143 alin. (1) pct. 2), 3) din Codul de procedură penală,

expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea 2) gradului de gravitate şi caracterul vătămărilor integrității corporale, 3) stării psihice inculpatului – în cazurile în care apar îndoieli cu privire la starea de responsabilitate sau la capacitatea lor de a-şi apăra de sine stătător drepturile şi interesele legitime în procesul penal.

8.4. În urma efectuării raportului de constatare nr. 202425P0106 din 14.03.2024 (f.d.28-29), au fost suportate cheltuieli în mărime de 128 lei, şi a raportului de expertiză judiciară nr. 202435A0333 din 27.05.2024 (f.d.94-98), au fost suportate cheltuieli în mărime de 1 862 lei, iar în total au fost suportate cheltuieli în mărime de 1990 (una mie nouă sute nouăzeci) lei.

8.5. Având în vedere faptul că, Botnari Vadim, suferă de maladie psihică cronică, iar conform stării psihice Botnari Vadim nu avea capacitatea de a-și dea seama de acțiunile sale și nu le putea dirija, deci a acționat fără discernământ, instanța de judecată, consideră necesar de a trece cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor, în sumă de 1 990 (una mie nouă sute nouăzeci) lei, în contul statului.

Acțiunea civilă

9.1. Instanța de judecată reține, că în temeiul art.219 alin.(1) din Codul de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

9.2. Cu referire la normele enunțate, instanța de judecată atestă că, IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgență Spitalicească, prin ordonanța din 20.05.2024 (f.d.52), a fost recunoscut în calitate de parte vătămată, iar prin ordonanțele din 20.05.2024 (f.d.55, 57), Croitoru Lilian a fost recunoscut în calitate de reprezentant al părții vătămate IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgență Spitalicească", și respectiv IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgență Spitalicească, reprezentat de Croitoru Lilian, în calitate de parte civilă.

9.3. La 26.09.2024, reprezentantul părții vătămate IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgență Spitalicească, Croitoru Lilian, a depus și a anexat la materialele cauzei acțiune civilă privind repararea prejudiciului material în sumă de 5250 lei, cauzat urmare a incidentului produs la 29.02.2024.

9.4. Art. 220 alin. (3) din Codul de procedură penală, statuează că, hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil şi ale altor domenii de drept.

9.5. Conform art.1998 alin.(1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

9.6. Potrivit art. 25 din Codul civil**,** capacitate de exercițiu este aptitudinea persoanei de a dobândi prin fapta proprie şi de a exercita drepturi civile, de a-şi asuma personal obligații civile şi de a le executa.

9.7. Iar, art.32 din Codul civil stabilește, alin.(1) În condițiile prezentului cod, în privința persoanei fizice care, în urma unei boli mintale ori a unei deficiențe fizice, mintale sau psihologice, nu poate, în mod deplin, conștientiza acțiunile sale ori exprima

voința poate fi instituită, prin hotărâre judecătorească, măsura de ocrotire judiciară sub forma curatelei, a ocrotirii provizorii sau a tutelei.

9.8. Instanța reamintește că, potrivit raportului de expertiză judiciară psihiatrică nr. 202435A0333 din 27.05.2024, cet. Botnari Vadim ***** suferă de maladie psihică cronică: ”Retardare mentală moderată cu instabilitate emoțional-volitivă severă şi decompensări frecvente de nivel psihotic. Sindrom de agitație psihomotorie”, nu are capacitatea de a-şi dea seama de acțiunile sale și nu le poate dirija, deci nu este apt de a acționa cu discernământ, prezentând pericol evident pentru societate (f.d.94-98).

9.9. Probe care să ateste instituirea măsurilor de ocrotire judiciare (sub forma curatelei), nu au a fost administrate la materialele cauzei, respectiv, instanța va lăsa fără examinare acțiunea civilă, întrucât nu au fost stabilite toate temeiurile și circumstanțele angajării răspunderii civile.

Soarta corpurilor delicte

10.1. Cu referire la prevederile art.385 alin.(1) pct.13, art.397 alin.(3) şi art.162 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delicte.

10.2. Prin ordonanța de recunoaștere şi de anexare a corpurilor delicte la cauza penală din 10.04.2024 (f.d.35), a fost recunoscut drept corp delict: un topor cu coadă din lemn de culoare cafenie cu lungimea de 74cm, care potrivit ordonanței din 30.05.2024 (f.d.36) și chitanței de la f.d.37, au fost transmise spre păstrare și se află în camera corpurilor delicte din cadrul IP Orhei.

10.3. Instanța de judecată, în temeiul art. 162 alin. (1) pct. 1) și 3) din CPP, consideră necesar ca, corpul delict menționat, care se află la păstrare în camera de păstrare a corpurilor delicte din incinta IP Orhei, din momentul devenirii definitive a sentinței, să fie nimicit.

10.4. În conformitate cu art. 21, 23, 99 și 100 din Codul penal, și art.382-385 și 488-503 din Codul de procedură penală, instanța de judecată,

hotărăște

Se constată că **Botnari Vadim ***** a săvârșit faptele prejudiciabile prevăzute de art. 287 alin.(3) din Codul penal, fiind în stare de *iresponsabilitate*.

Conform art.23 din Codul penal, se absolvă de răspundere penală, Botnari Vadim ***** pentru săvârșirea faptelor prejudiciabile prevăzute de art. 287 alin.(3) din Codul penal, din motivul comiterii acestora în stare de iresponsabilitate.

Se aplică în privința lui Botnari Vadim *****, măsura de constrângere cu caracter medical, internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere riguroasă.

Se menține în privința lui Botnari Vadim *****, internarea în instituția psihiatrică cu supraveghere riguroasă a IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie, până la devenirea definitivă a sentinței.

Cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare, în sumă 1 990 (una mie nouă sute nouăzeci) lei, se trec în contul statului.

Corpul delict, un topor cu coadă din lemn, care se află la păstrare în camera de păstrare a corpurilor delicte din incinta IP Orhei, din momentul devenirii definitive a sentinței, de

nimicit.

Acțiunea civilă înaintată de către IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgență Spitalicească către Botnari ***** și reprezentantul legal al acestuia, Botnari Vadim, privind compensarea prejudiciului material, se lasă fără examinare.

Sentința integrală, pronunțată în ședință publică, la 31 octombrie 2024, este cu drept de apel, în termen de 15 zile, la Curtea de Apel Bălți, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Președintele ședinței,
Judecătorul /semnătura/ Mihail PROCA

copia corespunde originalului
/Judecătorul Mihail PROCA/